

A jó gyakorlat és dokumentálása című előadásában Donkó Erika körüljárta a jó gyakorlat fogalmi kritériumait és pedagógiai szempontból fontos jellemzőit. Felhívta a figyelmet arra, hogy a gyakorlat attól tud pedagógiai jó gyakorlattá válni, hogy probléma-érzékenyen tervezzük és folyamatosan tudatosítjuk céljainkat, módszereinket és azokra reflektálunk. Bemutatta a Nemzeti Köznevelési Portál jó gyakorlat adatlapjának legfontosabb adatmezőit is

Az elméleti bevezetők után a három szolnoki könyvtárostanárról kolléga megvalósult jó gyakorlatait ismerhettük meg: *Együttműködési formák és lehetőségek a köznevelési és az iskolai könyvtár között Szolnokon* címmel Lustyik Istvánné a Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium könyvtárostánára, *Olvasásfejlesztés a SZOLMŰSZ Pályázati Társaságban* címmel Erdősné Márta Mária az iskola könyvtárostánára, és *Szaktanárok bevonása a könyvtári programokba* címmel Kassainé Mrena Judit a Varga Katalin Gimnázium könyvtárostánára mutatta be munkáját, képekkel is gazdagon illusztrálva.

A szekció-program végén *Jó gyakorlatok leírása* címmel Donkó Erika és Dömsödy Andrea csoportmunkát szerveztek. Ennek keretében a kollégáknak a projektünk jó gyakorlat adatlapjának adatmezőit mentén kellett leírniuk egy konkrét iskolatípusra kitalált író-olvasó találkozót. Ez egy olyan gyakran szervezett könyvtári program, amellyel kapcsolatban sűrűn érezzük, hogy nem előzi meg tudatos pedagógiai tervezést. A rövid csoportfeladat célja az volt, hogy felhívja erre és a tudatosabb pedagógiai probléma azonosítására a figyelmet.

A következőkben a szolnoki könyvtárostanárról kollégák előadásainak összefoglalóját olvashatják. Írásaik is mutatják, hogy a vándorgyűlésen a szolnoki iskolai könyvtárakban folyó munkát érdemes volt megmutatni, sok eredményt láthattunk, és sok gyakorlati ötlettel gazdagodhattunk.

A részletes program, a prezentációk és a fotók elérhetők egyesületünk honlapjáról: <http://www.ktep.hu/MKEvandgy2015>

Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium

Az iskola bemutatása

A Tiszaparti iskola 1962-től működik Szolnok belvárosában. Az évek során több profilváltáson átesett intézmény (szakközépiskola, általános iskola, gimnázium) aktuális pedagógiai programjában legfontosabb célkitűzésének a keresztény szellemben történő nevelést és a továbbtanulásra való felkészítést fogalmazta meg. Az 1-13. évfolyam két

párhuzamos osztályában tanuló 720 diákot 60 pedagógus oktatja. A nyolcosztályos gimnázium mellett egyes gimnáziumi osztályokban emelt szintű ének-zene, angol nyelvi és társadalomtudományos képzés folyik. A tanulók mintegy fele a környező településekről érkezik eltérő alaptudással, így a szintre hozás, a felzárkóztatás nagyon fontos feladat.

Az iskola könyvtára

A könyvtár a kétemeletes épület földszintjén, a magyar szaktermek mellett található. Közel 100 négyzetméteren, három helyiségben mintegy 20.000 kötetrel fogadja olvasóit. Az olvasóterem 40 tanuló egyidejű foglalkoztatására alkalmas, a könyvkiválasztó övezetben pedig 18 számítógép áll a tanulók rendelkezésére, amelyekhez nyomtató és projektor is csatlakozik.

A heti 26 órás nyitva tartás mellett könyvtárhasználati órák, versenyek, különböző rendezvények helyszíne a könyvtár. Könyvtárostanárként különösen jó kapcsolatot ápolok a városi könyvtárral, amelynek eredménye az állomány gyermekirodalommal való folyamatos frissítése és a városi könyvtári projektekből való részvétel. Könyvtárunk honlapja: <http://www.tiszaparti-szolnok.hu/index.php/home/konyvtar>

A könyvtárostanár

Könyvtár-magyar szakos egyetemi diplomával, szakvizsgával rendelkezem. 1993 óta dolgozom az intézményben. Pályám elején általános iskolában tanítottam, majd a megyei gyermekkönyvtárból érkeztem az iskolába. Az iskolában tanuló minden korosztályal megtalálom a hangot, az olvasóterem egyben „társas pont” is. A könyvtárpedagógiai programban kiemelt feladatnak tartom az olvasóvá nevelést, illetve a tehetséggondozást és a hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozást. Évek óta sikerrel készíték fel diákokat a Bod Péterről és a Majoros Mártáról elnevezett könyvtárhasználati versenyekre.

Jó gyakorlatok

A könyvtárpedagógiai séta során a vendégek ellátogattak a Tiszapartiba, ahol a könyvtár megtekintése során megismerték a történetét, fejlődését, a benne folyó munkát. A másnapi szekcióülésem egyfajta jó gyakorlatként a városi könyvtárral közös projektek bemutatása történt *Együttműködési formák és lehetőségek a közművelődési és az iskolai könyvtár között Szolnokon* címmel. Itt a közös munka évek óta tartó megszokott formáin (közön-ségsszervezés, író-olvasó találkozók, versenyek, zsűrizés, könyvtárlátogatások, könyvlettek) túl két nagyobb lélegzetű terv kivitelezéséről esett szó.

A projektek TÁMOP-pályázat eredményeként valósulhattak meg, és az iskolán kívül a város több oktatási intézménye is részese volt.

Mindennapi varázslatok a könyvtárban

Az egyik program a *Mindennapi varázslatok a könyvtárban: Kulturális intézmények részvétele a tanórán kívüli nevelési feladatok ellátásában* címet kapta. A Hild Viktor Városi Könyvtár 13 oktatási intézménnyel közösen valósította meg a szabadidős tevékenységeket célzó pályázatot, azzal a céllal, hogy javuljon a két intézménytípus közötti partnerkapcsolat. Az

együttműködés olyan tevékenységeket tett lehetővé, amelyekre az iskolák költségvetéséből nincs lehetőség, hiszen az utóbbi évek megszorításai és a pedagógusok óraszámemelése miatt főleg a szakkörök, illetve más kulturális programok szervezése szorult háttérbe.

A két intézmény közötti koordináló szerepet könyvtárostánárként láttam el.

Az iskolák helyi pedagógiai programjukhoz igazodva alakíthatták ki részvételük tematikáját. A Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium a következő módon élt a lehetőséggel: miután az iskolában 1-13. évfolyam tanul, igyekeztünk minden korosztálynak életkoruknak megfelelő programot és részvételi formát kínálni.

A középiskolásoknak havi szakkört hirdettünk *Itt a város, vagyunk lakói* – helyismereti témában. Egész tanévben az érdeklődő (főleg a társadalomtudományi osztályokból érkező) 12 tanuló tíz témát dolgozott fel az alábbi tartalommal: *Szolnok története, Solnok egyháztörténete, A görög katolikus templom ikonosztáziója, Holtak kertje* (a solnoki temetőben található híres emberek sírjai), *A Tisza kultúrtörténeti vonatkozásai, Műemlékek, jelentős épületek, Piactérből Kossuth tér, A solnoki vár, A Művésztelep, Parkjaink*. A történelem szakos kolléga és helytörténész férje által vezetett szakkör a diákok számára lehetővé tette a város művelődéstörténeti szempontból való alapos megismerését; lakóhelyük régészeti, képzőművészeti, vallási vonatkozásait is feldolgozták. A kiscsoportos tevékenységek erősítették az összetartozást, az egymásra figyelést. A cél a kommunikációs készségek fejlesztése is volt, ehhez kiváló módszerként a könyvtári kutatómunka utáni kiselőadások járultak hozzá. A további célok közül kiemelendő a hazaszeretet érzésének fokozása és a magyarságtudat, egyfajta lokálpatriotizmus kialakítása.

A projekt másik eleme a szakkörön túl a témanapok szervezése volt. A *Jeles napok* sorozat a kisiskolásokat szólította meg. Az iskolai könyvtár adott helyet az egyházi naptár és a népszokások, ünnepeit felelevenítő, jobbára kézműves foglalkozásoknak és táncháznak. A *Népmese napja* alkalmából a szokásos mesemondó versenyen kívül még négy alkalommal lehetett bábozni, meseillusztrációkat készíteni, középiskolások meseolvasását hallgatni. A program zárásaként igazán nem „mindennapi varázslat”-ként két osztály ellátogattott a mesemúzeumba és az Országos Széchényi Könyvtárba. A kis olvasók maradandó élményére lehet majd támaszkodni az elkövetkező könyvtárhasználati órákon.

Értő olvasással a jövőért

A városi könyvtár által felkínált másik nagy projektnek, ha lehet, még nagyobb hozadéka volt az iskola számára, mint az előbb ismertetettnek.

Az *Értő olvasással a jövőért* címet viselő foglalkozásokba három kiscsoporttal, egyenként nyolc tanulási szempontból hátrányos helyzetű tanulóval kapcsolódtunk be. Egy tanéven keresztül heti kétszer, egy-egy tanórán két alsó tagozatos és egy nyelvi előkészítő 0. évfolyamos gimnáziumi csoport felzárkóztatása zajlott. A cél sokszínű volt: olvasástechnika fejlesztése, aktív és passzív szókincs bővítése, kommunikációs kompetencia fejlesztése, lényegkiemelés, vázlatkészítés, ábrák és grafikonok értelmezése, szépirodalmi szöveg gondolati, érzelmi üzeneteinek megfejítése stb.

A foglalkozások korántsem voltak tanóra jellegűek, játékos, szórakoztató feladatokkal tarkított kiscsoportos találkozóssá váltak. A csoportokat vezető kollégák bemeneti mértékűt készítettek, amely megmutatta azokat a gyengeségeket, illetve erősségeket, amelyekre az órák során nagyobb hangsúlyt fektettek. Bár előre tervezett tematika szerint haladtunk, a menet közben felmerülő igények mentén ezt rugalmasan kezeltük. A kijelölt kompe-

tenciák fejlesztéséhez nagyszerű háttér volt az iskolai könyvtár (az egyik résztvevő tanuló még a Bod Péter könyvtárhasználati verseny megyei fordulójáig is eljutott). A kimeneti mérések jó eredményei azt igazolták, hogy eredményes, hasznos volt a jövő olvasóiért végzett munka.

A foglalkozásokon túl meglepetés ajándékok is növelték a diákok részvételi kedvét, hiszen Lackfi János, Nógrádi Gábor, Varró Dániel, Börcsök Mária látogattak el az iskola könyvtárába, ezek a találkozók az élményen túl olvasásra ösztönöztek minden résztvevőt. A középiskolás csoport pedig egy kirándulás keretében a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon is járt, ahonnan élményekkel és könyvekkel megrakottan térhettünk haza.

A két könyvtár együttműködésének kulcsa a közös érdek felismerése: a városi könyvtár nyit az iskolai könyvtár, vagyis a jövő olvasói felé. Ezért mozgósította szakmai és anyagi erőit, lehetőségeit. Ennek eredményeképpen a szakmai és emberi kapcsolatok erősödtek, az eddigi ad hoc együttműködési formák szervezettebbé váltak, nőtt az olvasók száma, az intézmény látogatottsága. Olyan közművelődési lehetőségek valósultak meg, amelyben kulturális szemléletformálásra (a tanulókon keresztül a szülőké) is adódott alkalom, és amelyeket az iskola nem tud felvállalni. E tevékenységek hatékonyan támogatták az iskola nevelési-oktatási céljait is, hiszen a tanulók készségfejlesztésén túl komoly közösségalkotó lehetőséget is kínáltak a foglalkozások.

A munka során sok tapasztalat, tanulság megfogalmazódott, amelyet reményeink szerint egy újabb sikeres közös pályázat során kamatoztathatunk majd.

Lustyik Istvánné

Szolnoki Műszaki Szakképzési Centrum Pálfy-Vízügyi Szakközépiskolája

Az iskola bemutatása

Az iskola több mint négy évtizedes fennállása óta jelentős szerepet tölt be a város és a megye szakképzésében. A munkavállalói piac igényeihez igazodva folyik a szakemberképzés, a szakmai alapoztástól a technikus képzésig. Jelenleg az elektrotechnika, informatika, környezetvédelem-vízgazdálkodás, építészet, vegyipar szakmacsoportokban tanulnak a diákjaink. A szakma szeretetére és igényes művelésére nevelés mellett fontos pedagógiai célkitűzése az iskolánknak a továbbtanulásra való felkészítés is.

A három telephelyen működő intézmény főépülete a város legszebb helyén, közvetlenül a Tisza partján található. A tanulólétszám több mint 600 fő.